

Järva Valla Leht

jarvavald.ee

NR 2 (150)

JAANUAR 2025

ILMUB KAKS KORDA KUUS

Lühidalt

- Järva vallaraamatukogu annab teada, et raamatukogus saab lisaks raamatutele lugeda ning laenutada ka ajakirju ja ajalehti. Viimase poolaasta ajakirju laenutatakse koju seitsmeks päevaks ilma tagastähtaja pikendamise võimaluseta. Vanemaid ajakirju laenutatakse koju 21 päevaks, tähtaega saab pikendada. Vallaraamatukogu kodulehelt leiab täpsemad tingimused ning nimekirja perioodikast.

- 30. jaanuaril kell 17 toimub Koeru keskkooli vilistlaskogu avalik koosolek koolimaja kolmandal korrusel. Kaugemal elavatel vilistlastel võimaldatakse liituda virtuaalselt. Kontakt: koerukool@gmail.com.

- Järva valla spordikeskus kutsub üles leidma Järva valla parimaid sportlasi ja võistkondi. Järva valla parimate sportlaste konkursi eesmärk on väärtustada sporti ning avaldada tunnustust 2024. aasta võistlustel kõrgeid kohti saavutanud ja häid sportlikke tulemusi näidanud Järva valla sportlastele, spordiharrastajatele ja võistkondadele. Järva vallas valitakse aasta parimaid sportlasi ja võistkondi 2024. aasta võistlustulemuste põhjal seitsmes kategoorias järgnevalt: naine, mees, neiu (2006. a ja hiljem sündinud), noormees (2006. a ja hiljem sündinud), seniornaine (35+), seniormees (40+) ja võistkond. Järva valla aasta parimate sportlaste ja võistkondade väljaselgitamisel arvestatakse kõikide Järva vallas üles kasvanud, elavate, töötavate, õppivate ja Järva valla spordiklubisid esindavate sportlaste ja võistkondade saavutatud kohti ja tulemusi. Kandidaatide esitamise tähtaeg on 31. jaanuaril 2025. Täpsem juhend ja ankeet asub siin: bit.ly/42aG0BF.

Eesti kirjanduse pidunädal sai riikliku tunnustuse

KRISTI KIRSS

27. jaanuarist 1. veebruarini 2025 toimub Järva vallas eesti kirjanduse pidunädal. 22. jaanuaril toimus Võru Kandles Eesti rahvamajade ühingu tunnustussündmus Kaheksakand 2024, mis tõi esile kogukondade hoidjad ja kultuurielud edendajad, kes oma töö ja südamega on rikastanud meie kultuuriruumi. Sel aastal esitati tunnustamiseks 62 tublit kogukonnahinge, kultuuritöötajat ning koostööpartnerit kogu Eestist.

Aasta teo laureaadiks tuli eesti kirjanduse pidunädal. Aasta tegu on auhind, millega tunnustatakse kultuuritegu kõige laiemas mõttes. Eesti kirjanduse pidunädal toimub juba neljandat aastat. Sel nädalal, kui tähistatakse ka eesti kirjanduse päeva, mis on ühtlasi Anton Hansen Tammsaare sünniaastapäev (30. jaanuar). Terve nädala vältav kirjanduspidu kutsub Vargamäele ning ümberkaudsetesse koolidesse, raamatukogudesse ja kultuurimajadesse inimesi tervest Eestist – neid, kes kirjutavad, ja neid, kes loevad, neid, kes uurivad, ja neid, kes kirjatut toimetavad ja välja annavad.

Eesti kirjanduse pidunädala idee sündis viis aastat tagasi 2021. aastal A. H. Tammsaare muuseumis Vargamäel. Muuseumi juhataja Reelika Räim meenutab algusaastat, kuidas ta istus koos toonase Järva valla kultuuri-, spordi- ja noorsootöö spetsialisti Ülle Mülleri ning sel ajal Põhja-Järva kultuurikeskust juhtinud Arlet Palmistega muuseumi kõõgilaua taha ja hakkas ideed veeretama. „Soovisime teha midagi suurt ja nii kirjanduspidu sündiski,“ mee-

Eesti kirjanduse pidunädala patroon Rein Veidemann ja A. H. Tammsaare muuseumi Vargamäel juhataja Reelika Räim.

utas Räim. Eesti kirjanduse pidunädala patroon on Tallinna ülikooli emeriitprofessor Rein Veidemann, kes on olnud samuti suureks toeks pidunädala korraldusel ja ideede põrgatamisel.

Kirjanduspidu ühendab varasemad traditsioonilised sündmused nagu Tammsaare rahvamatk, Tammsaare kirjanduspreemia üleandmine ja koolinoortele suunatud võistluse „Hansenist Tammsaareni“ uute sündmustega nagu Kirjanduslik Oaas, kohtumised kirjanikega ja konverents. Sel aastal on kavas ka kirjanduslik jooga Ahulas ja Ene Mihkelsoni seminar tema kodukandis Imaveres. „Mulle väga meeldib, et Järvamaa kirjanikke on juurde tulnud. Pidunädalal on meie enda kohalikke kirjanikke rohkem esile tõstma hakatud,“

ütles Räim. Teda rõõmustab ka see, et pidunädalal on kirjandus ühendatud aktiivse liikumisega.

Ühes kokkukulnutega otsitakse kirjandusniidistiku sõlmpunkte nii loodus- kui ka ajamaastikel. Küsitakse, mis rolli mängib kirjandus – nii see, mis juba klassikaks kuulutatud, kui ka see, mis veel mõtte kujul muutuv maailmas. Peol saavad kokku kirjanikud, kriitikud, õpetajad, õpilased, lugejad ja raamatukoguhoidjad, uurijad ja teadlased ja ehk needki, kes seni on arvanud, et kirjandus teips mitte neile pole mõeldud. „Kui vaadata kava, leiab igaüks sealt midagi,“ ütles Räim. Kirjanduse pidunädala koostööpartnerid on A. H. Tammsaare muuseum Vargamäel, Järva vallavalitsus, Järva vallaraamatukogu, Jär-

va valla kultuurikeskus, valla koolid ning kultuurivaldkonna ettevõtjad ja MTÜ-d.

Järva vallast olid Kaheksakand 2024 nominentideks aasta tegija kategoorias Albu kooli muusikaõpetuse, ühiskonnaõpetuse ja ajaloo õpetaja ning Albu rahvakultuurikollektiivide juhendaja Kaja Kraav. Kraav on rahvamuusika valdkonna eestvedaja ja arendaja Järvamaal, korraldab rahvamuusika ja pärimuspäevade sündmusi. Ta hoolitseb oma valdkonna hea käekäigu eest ning tänu tema tööle on kasvanud Järvamaa rahvamuusikute arv. Kraav juhendab kolme rahvamuusikakollektiivi – Meite Lapse Pillituba ja Meite Ukulele ning Albu Simmeldajad. Ta on Järvamaa rahvamuusikute innustaja, kokku kutsuja ning hea koostöö-

partner rahvamajadele. Kraavi eestvedamisel on toimunud eesti kirjanduse pidunädalal pidulik lipuheiskamine – eelmistel aastatel Järva-Madisel, sel aastal Tammsaare sünnikodus Vargamäe muuseumis.

Aasta koostööpartneri kategoorias kandideeris tiitlile Järva valla elanik Ründo Mült (Wittensteini tegevusmuuseum). Mült on andnud oma panuse mitmetele Järva vallas toimuvatele sündmustele. Ta veab eest Järvamaa muuseumi sõprade seltsi. 29. jaanuaril korraldab selts bussireisi Paidest Imaveres toimuvale Ene Mihkelsoni seminarile. Buss väljub Wittensteini tegevusmuuseumi juurest (Tallinna tänav 9/11) kell 17.15. Lisainfo ja bussikoha broneerimine telefonil 5668 2165 (Ründo Mült).

GreenDice külastas Imavere kooli ning jagas digitarkust.

Digijäätmed tekitavad keskkonnakahju ja kulutavad elektrit

KRISTI KIRSS

31. jaanuaril toimub taas üle-eestiline digikoristuspäev, mille eesmärk on vabaneda üleliigsest digiprügist. Seda võib võrrelda aktsiooniga „Teeme ära!“, kus Eesti eri paigus korrastatakse hoove, metsaaluseid ja teisi kohti. Ühisel jõul saab Eesti palju puhtamaks.

Digiprügi on tihti nähtamatu, kuid mõjutab samuti meid ümbritsevat keskkonda. „Digijäätmeteks võib saada kõik, mida me tarbime – näiteks telesarjad, telefonis või arvutis olevad pildid, YouTube'i videoklipid, saadetud e-kirjad või isegi e-riigi teenused, mida me enam ei kasuta,“ ütles GreenDice'i tegevjuht Argo Alaniit.

Paar kuud tagasi alustas GreenDice koostööd Järva valla koolidega. Koostöö peamine eesmärk on tagada Järva valla õpilastele digimaailma ligipääs kvaliteetsete seadmetega, kuid teine eesmärk on suunata õpilasi ehitama üles enda korralikku digitaalset identiteeti. „Järjest rohkem õppematerjale tekib

internetiarvarusse ja lasteni saab viia parimat haridust, kui õpetajad oskavad neid õigete materjalideni suunata. Samas tuleb rohujuure tasandilt hakata ka teadvustama fakti, et kõik, mida me arvutimaailmas loome, tekitab digijäätmeid ning need omakorda päris jäätmeid ja keskkonnakahju,“ ütles Alaniit.

„Kui ahju panna puuhalud, siis need annavad meile toasooja, kuid järele jääb tuhk, mida tuleb ikka ja jälle toast välja viia. Täpselt sama juhtub põlevkiviga – kui enamike jaoks saabub mööda metalltraati koju lihtsalt elekter, siis Ida-Virumaale kerkivad järjest suuremad tuhamäed,“ tõi Alaniit digijäätmete tekkimisele

analoogi. Pealtnäha pole arugi saada, et meie tegevus digimaailmas võiks põhjustada prügi, kuid ometi on see nii. Digimaailmale meeldib elekter, ja kõik seadmed, mis elektrit kasutavad, ei ole inimestele otsekohe nähtavad.

Maailma suurim serveripark ehk teisisõnu andmekeskus asub Hiinas ja selle pindala on sada hektarit. „See andmekeskus tarbib 1,3 tWh elektrienergiat, sellise koguse elektri tootmiseks oleks vaja Järva valda püstitada näiteks 60 suurt tuulikut. Seega on digijäätmed lihtsalt inimeste loodud andmed, mis on jäänud „vedelema“ nendesse samadesse serveriparkidesse ja mille hoiustamiseks peame ühiskonnana paigaldama aina rohkem tuulikuid või ehitama järjest suuremaid tuumajaamu,“ lisas Alaniit.

Internetis jagatavad andmed tekitavad ka turvalisusohu. Alaniit soovib võimalusel kustutada kõik internetis olevad kontod, mida enam ei kasutata, ning korrastada oma meediamaterjal nagu pildid ja videod. Samuti tuleks kustutada rämpsikirjad. „Kõige tähtsamad andmed, näiteks perepildid, võid alati hoopis välisele kõvakettale salvestada, sest riulis seisev andmekandja elektrit ei tarbi ja seepärast digiprügi ei tekita,“ andis ta soovitusi.

Järva valla koolides keskendub GreenDice kindlasti sellele, et õpilased saaksid digimaailmas nutikamaks. Internetiturvalisus ja digijäätmete vältimine käivad käsikäes. „Nii et kui poole aasta pärast hakkavad lapsed kodus sel teemal õpetussõnu jagama, tasub neid kuulata, sest vastasel juhul jätkavad meie igakuised elektriarved aina kiiremat tõusu ja peame ehitama ühiskonnana üha rohkem tuuleparke ning teisi energijaamu,“ ütles Alaniit.

Magistrant – kandideeri Järva valla esimesele tudengistipendiumile

Järva vallavolikogu võttis läinud aasta 22. augusti istungil ühehäälselt vastu määruse, millega sätestati Järva valla tudengistipendiumi andmise kord. Määrus jõustus selle aasta 1. jaanuaril.

Stipendiumi väljaandmise eesmärk on toetada Järva vallast Eesti või välisriigi kõrgkooli magistriõppesse õppima läinud üliõpilasi, et nad saaksid rohkem pühenduda õpingutele ja side kodkohaga ei katkeks. Stipendiumi suurus on 1500 eurot ja seda antakse tudengile üks kord.

Stipendiumi rahastatakse nii Järva valla eelarvest kui ka

annetustest, millest moodustub stipendiumifond. Igal aastal võib välja anda ühe või rohkem stipendiume vastavalt sellele, kui palju raha stipendiumifondi kogeneb.

Stipendiumi väljaandmist saavad toetada kõik Järva valla elanikud ja ettevõtted, kandes oma toetussumma valla arvelduskontole: Luminor Bank EE781700017003013430, märksõnaga „stipendium“.

Et stipendiumi saada, tuleb tudengil, kes õpib Eesti või välisriigi kõrgkoolis magistriõppes, esitada Järva vallavalitsusele vormikohane taotlus hiljemalt 31.

jaanuariks e-posti aadressil info@jarvavald.ee.

Taotlusele tuleb lisada elulookirjeldus, sh ülevaade ühiskondlikust ja vabatahtlikust tegevusest ning seotusest Järva vallaga; õpitulemuste väljavõte; soovitus õppejõult, tööandjalt (töötamise korral) või (üliõpilase)organisatsiooni juhtkonnalt (organisatsiooni tegevuses osalemise korral).

Stipendiumi saajad tehakse teatavaks Järva valla ettevõtlusõhtul märtsis.

Tutvu tudengistipendiumiga lähemalt siin: jarvavald.ee/tudengistipendiumi-taotlus.

Järva valla elanike arv tegi aastaga languse

KRISTI KIRSS

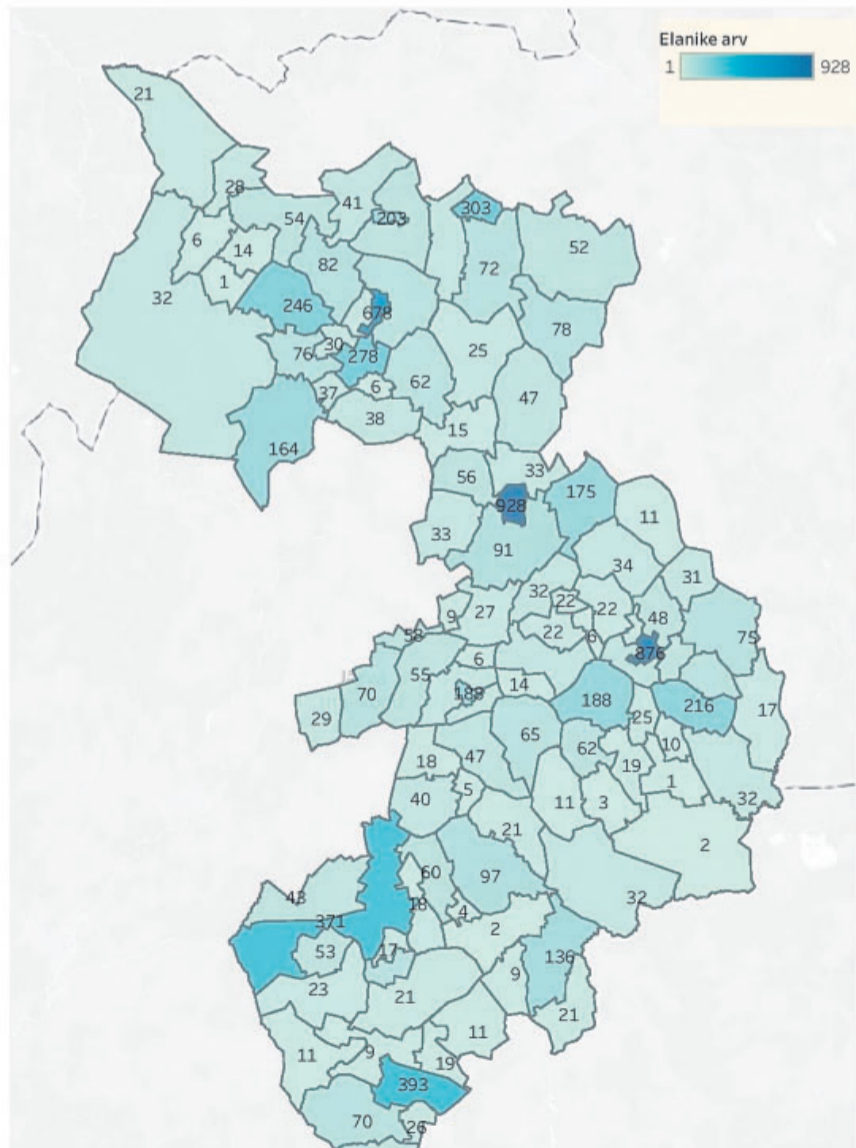
Kui vaadata tagasi eelnevate aastate 1. jaanuari seisudele, siis 2022. aastal oli valla elanike arv 8812, 2023. aastal 8868 ning 2024. aastal 8730. Tänavuse aasta 1. jaanuari seisuga elab vallas 8508 inimest. Vahepeal on elanike arv teinud tõusu, aga viimasel kahel aastal siiski langenud. Suuremad muutused elanike arvu vähenemisel toimusid Aravetel (30 vähem), Järva-Jaanis (21), Koigis (20), Koerus (19), Ahulas (19) ning Müüslaris (16). 26 külas jäi elanike arv samaks. 2024. aastal lahkus vallast 370 ja siia saabus elama 275 inimest. Suri 137 inimest. Kokku vähenes rahvastiku arv aastaga 222 inimese võrra.

Üheks rahvastiku arvu vähenemise põhjuseks võib pidada Ukraina perekondade naasmist kodumaale. Teiseks sündimuse vähenemist. Kui 2022. aastal sündis üle saja lapse, siis 2023. aastal oli sündide arv 92. Mullu sündis aga vaid 55 last.

„Sünnitaja keskmine vanus tõuseb kogu aeg,“ ütles Koeru tervisekeskuses

tegutsev terviseagentuuri ämmaemand Mari-Liis Pihlak. Tema sõnul jääb järjest vähemaks neid, kes sünnitavad 20nda te alguses. On vaja käia koolis ja tööl, samuti on tänapäeval kergesti kättesaadavad erinevad rasestumisvastased vahendid. „Väga paljudel üle 35-aastastel naistel, kes tegelikult võiksid veel sünnitada, on kaks last olemas. Need lapsed on juba natuke suuremad ja iseisvamad ning nüüd tunnevad emad, et on aeg iseenda jaoks,“ nimetas Pihlak üheks põhjuseks, miks kolmandat last ei soovita. Tänapäeval on naistele ka karjäär sama oluline nagu meestele.

„Tugivõrgustik on kindlasti oluline, aga pole peamine põhjus, miks inimesed vähe lapsi saavad. See on oluline, aga pole takistuseks,“ ütles ta. Põhjus, miks vähe lapsi saadakse, võib Pihlaku arvates olla seotud ebastabiilse majandusliku olukorraga ja sõjahirmuga. Vaadates Koeru piirkonda, siis Pihlaku sõnul on seal olemas soodne keskkond laste kasvatamiseks. Seal on lasteaed, kool, huviringid jne, sama seis on ka mitmes teises Järva valla piirkonnas.

	2023	2024	2025
Abaja küla	57	59	62
Ageri küla	41	37	38
Ahula küla	277	297	278
Albu küla	244	245	246
Ambla alevik	323	310	303
Ammuta küla	26	29	27
Aravete alevik	725	708	678
Aruküla	49	48	48
Ataste küla	29	28	28
Eistvere küla	38	40	39
Ervita küla	214	213	216
Esna küla	69	61	58
Hermani küla	22	22	17
Huuxi küla	69	61	60
Imavere küla	426	406	393
Jalalõpe küla	28	32	33
Jalametsa küla	23	21	21
Jalgsema küla	53	48	47
Jõeküla	2	2	2
Jõgisoo küla	79	70	72
Järvare küla	10	9	9
Järva-Jaani alev	965	949	928
Järva-Madise küla	87	81	76
Kaalepi küla	164	161	164
Kagavere küla	32	34	33
Kahala küla	14	17	18
Kalitsa küla	43	38	39
Kapu küla	51	47	48
Kareda küla	58	57	55
Karinu küla	182	183	175
Keri küla	5	5	5
Kiigevere küla	15	18	19
Koeru alevik	900	895	876
Koidu-Ellavere küla	14	14	19
Koigi küla	378	391	371
Kukevere küla	50	48	41
Kuksema küla	92	93	91
Kurisoo küla	61	66	67
Kuusna küla	36	32	32
Kärvavete alevik	202	199	203
Käsukonna küla	76	79	79
Kõisi küla	47	49	47
Küti küla	7	8	6
Laaneotsa küla	17	18	17
Laimetsa küla	54	54	53
Lehtmetsa küla	32	27	28
Liusvere küla	10	11	10
Lähevere küla	2	2	2
Merja küla	2	3	3
Metsla küla	36	35	34
Metstaguse küla	57	58	56
Mõnuvere küla	7	7	6
Mägede küla	21	21	21
Mägise küla	31	30	29

Märjandi küla	56	56	56
Müüsleri küla	90	81	65
Neitla küla	7	6	6
Norra küla	1	1	1
Orgmetsa küla	67	64	62
Peedu küla	57	56	54
Peetri alevik	192	191	188
Prandi küla	43	43	43
Preedi küla	21	22	17
Puhmu küla	32	33	31
Puiatu küla	26	27	26
Pullevere küla	29	30	30
Päinurme küla	133	141	136
Pällastvere küla	9	8	11
Pätsavere küla	2	3	4
Raka küla	41	41	38
Ramma küla	18	11	11
Rava küla	30	27	25
Reinevere küla	56	53	52
Roosna küla	88	85	78
Rutikvere küla	21	20	21
Rõhu küla	29	32	32
Salutaguse küla	21	21	22
Santovi küla	44	44	43
Seidla küla	38	38	37
Seliküla	14	15	15
Silmsi küla	24	21	21
Soosalu küla	18	16	14
Sugalepa küla	1	1	1
Sõrandu küla	95	99	97
Sääsküla	75	83	82
Taadikvere küla	82	75	70
Tammeküla	29	29	23
Tammiku küla	21	17	14
Tamsi küla	21	20	18
Tudre küla	22	23	22
Udeva küla	28	25	25
Vaali küla	29	29	32
Vahuküla	74	73	75
Valila küla	14	11	11
Vao küla	200	197	188
Vetepere küla	28	30	32
Visusti küla	20	20	22
Vodja küla	35	33	29
Vuti küla	7	6	6
Võrevere küla	13	12	11
Väike-Kareda küla	41	37	40
Väinjärve küla	59	63	68
Õle küla	12	10	9
Ämbra küla	24	31	31
Õötla küla	79	75	70
Ülejõe küla	33	11	9
Teadmata	67	58	58
Kokku	8868	8730	8508

Endisest laudast sai uhke päästekomando hoone

KRISTI KIRSS

Kui Imavere vabatahtliku päästekomando õuele sõita, näeb esiplaanil uhket ja uut hoonet. Selle hoone ehitustööd said alguse 2024. aastal ning lõppesid 2025. aasta 3. jaanuaril. Aastaid tagasi oli siin aga sigala. Osa vanast sigalast andis päästekomandole kasutamiseks lahke kohalik inimene. Kui kõndida uue hoone taha, võib märgata ühte tühja platsi ja sealt eemal vana majaosa. Vana majaosa on veel meenutus sigala ajast, tühi plats viitab sigala sissevajunud hooneosale ning uus komandohoone vanast laudast kerkinud uuele majale. Kõik kolm osa olid kunagi üks suur maja.

Imavere vabatahtlik päästekomando alustas tegutsemist 2016. aastal. Selleks ajaks oli Imavere kutselise komando likvideerimisest möödunud kümme aastat. Nende tegutsemisest jäi alles auto. „See oli niiske ja läbi. Otustasime, et võtame selle auto, hakkame tasapisi putitama ja vaatame, mis saab,“ meenutas Imavere vabatahtliku päästekomando pealik Rene Tamm komando algusaastaid. Alguses tundus, et ega sellest midagi välja tule. Esimese autoga sai sõita maksimaalselt 60 kilomeetrit tunnis ja see vajas pidevat putitamist.

Komando pealik Rene Tamm tutvustamas uut hoonet.

„Ma ise tõstsin hoone katust ülespoole, sest tuletõrjeauto poleks muidu sisse mahtunud,“ meenutas Tamm eelmistes tingimustes toimetamist. Uues majas on aga ruumi isegi kahele sõidukile. Praegu on komandol kasutada üks auto, teine võiks olla väiksem, millega oleks hea käia avariiväljakutsetel või oksi löikamas, kuid saagimas ja kitsesid tee pealt eemale tõstmas. Tamm sõnul on meeskond Tallinna–Tartu maanteel oma piirkonnas peaaegu iga posti juures avariide korral abistamistööd teinud. Lisaks väiksemale masinale

on unistus saada endale ka uus suurem auto, mis vahetaks välja praeguse 7–8 aastat vana sõiduriista. Raha päästekomando tegutsemiseks saadakse päästeametilt. Kas uus auto tuleb, selgub ilmselt veebruaris.

Uue hoone ehitustööd rahastati siseministeeriumi programmi „Siseturvalisus 2023–2026“ ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamise meetmest ning Türi vabatahtliku tuletõrje ühingu oma eelarvest. Projekti koordineeris Türi vabatahtlike tuletõrje ühing, kuhu kuulub ka Imavere vabatahtlik päästeko-

Selline nägi välja Imavere päästekomando hoone enne ehitustööd.

mando. Tööde käigus lammutati valdav osa telliskivihoonest ja alles jäev osa ehitati ümber. Uus hoone on ühekorruseline, viilka-

tusega ja 244 ruutmeetrit suur ning selles paiknevad garaaž, riietus-, olme- ja abiruumid, WC ja pesemisruum. See on mõeldud kuni neljale inimesele.

„Kui kellelgi on kodus voodi üle, võib selle siia tuua,“ ütles Tamm, tutvustades uue maja sisemust, mis on praegu veel valdavalt tühi. Päästekomandot võib toetada ka diivaniga, kuhu pärast väljakutset korraks istuda, või kööginurga vahenditega. Palju asju pole tarvis, sest kogu aeg hoones ei viibita, vaid tullakse siia just väljakutse ajaks. Seega pole tarvis toetada ka vaba aja sisustamiseks mõeldavate esemetega, vaid ikka praktiliselt vajalikuga. Vabatahtlikel on ka teised tööd, kuid tööandjad on väga mõistvad. „Meil on tööandjatega kokkulepe, et kellel on võimalik, kes ei ole liini taga või kuskil, võib kohe väljakutsele minna,“ ütles Tamm.

Telefon tuleb hoida kogu aeg laetuna ja enda juures. „Kuue minutiga sõidame välja,“ selgitas Tamm, kui palju on aega väljakutsetele reageerida. Kuue minutiga tuleb jõuda kodunt komandohoonesse ja riietuda. Tamm elab komandohoonele üsna lähedal. Tema ongi tihti üks esimestest, kes kohale jõuab. Paneb auto tööle, sõidab välja ja võtab tee äärest peale teised vabatahtlikud, kes siis autos riie-

tuvad. „Meil ei ole mõtet hakata siin ootama, kuni kõik on kohal,“ selgitas Tamm, et kiirus on päästetöödel äärmiselt oluline.

Kunagi ei ole teada, millal tuleb väljakutse. „Eelmise teisipäeva öösel oli meil neli väljakutset ühe öö jooksul. Vahel on aga nii, et nädal aega ei juhtu midagi. Vahel ei ole kuu aega ka midagi,“ ütles Tamm. Kui vaadata aasta lõikes, kui palju käiakse väljakutsetel, siis eelmisel aastal oli Imavere vabatahtlikel 60–70 väljasõitu. Viie inimesega hallatakse ära 25 kilomeetri raadiusesse jääv piirkond. Kui on maastikupõlen-gud või suuremad üleriiklikud päästeaktsioonid, siis käiakse ka kaugemal. Tavaline sõit on 10–12 kilomeetrit. Häirekeskusest saab esimesena sõnumi komando pealik, kes helistab meestele ja kutsub nad kokku.

Komandosse kuulub tegelikult isegi rohkem inimesi, aga paljud elavad kaugemal, näiteks Tartus või Pärnus. Kui nii kaugel elada, ei saa väljakutsetel käia. Kiirus on oluline. „Esimene samm on tehtav internetis. Täidada ära blanketi, teed esimese astme läbi ja võidki meiega juba väljas käia. Teises astmes tehakse praktiline osa: kerid voolikuid jne,“ selgitas Tamm teekonda vabatahtlikuks päästjaks. Imavere päästekomandoga võib igal hetkel liituda.

Päästeamet soovib: Kuidas olla valmis elektrikatkestusteks?

Eesti koos Läti ja Leeduga valmistub 2025. aasta 9. veebruaril Balti riikide elektrivõrgu sünkroniseerimiseks Mandri-Euroopa elektrivõrguga, et astuda edasi suur samm energialjulgeolekus. Sünkroonala vahetuse eest vastutavad kliimaministeerium ja Elering on võtnud eesmärgi, et vahetuse läbiviimist ei peaks tarbija märkama. Kuigi tehniliselt ei tohiks sellega mingeid riske kaasneda, peame alati olema valmis võimalikeks ootamatus-tekts hübriidrünnakute, tehniliste viperuste või looduslike kriiside tõttu.

Soovitame igal inimesel:

- mõelda läbi, mida sulle ja sinu perele tähendab, kui kodus pole elektrit, vett ja/või kütet;
- valmistuda kodus iseisesevalt hakkama saama vähemalt nädal aega;
- hoida kodus varusid oma vajadustest lähtuvalt: vesi, toit, ravimid ja muu sinule vajalik.

Lisainfot elektrikatkestusteks valmistumise kohta saab oleva veebilehelt.

Käitumisjuhised inimestele

Mõttele läbi, millised on elektrikatkestuste mõjud sinu kodus ning kuidas neid leevendada. Näiteks missuguste seadmete töö sõltub elektrist: lambid, pliit, külmkapp, pesumasin, televiisor ja raadio, seadmete laadimine jne. Samuti võivad välisuste kiibid ja väravad toimida ainult elektriga. Enamasti sõltub elektrist ka kodune veevarustus ja kanalisatsioon äravool. Pike-ma elektrikatkestuse ajal võivad kauplused, apteegid ja tanklad olla suletud.

Veendu, et sul on kodus olemas kõik vajalik, et vähemalt nädal aega ise hakkama saada. Seetõttu varu vajalikud asjad juba koju.

Veevaru ja kanalisatsioon

Varu koju joogivett, kui sinu maja veevarustus sõltub elektrist või sa pole kindel, kuidas see

täpselt töötab. Kui sõltud ühisveevärgist, uuri kohalikult omavalitsuselt või vee-ettevõttelt, kas ja kuidas on sinu piirkonnas tagatud veega varustamine elektrikatkestuse korral.

Joogivett varu kolm liitrit inimese kohta vähemalt üheks ööpäevaks. Mõttele läbi, kust joogivett vajadusel juurde saada. Endale lähima loodusliku veeallika leiad siit: allikad.info.

Muust looduslikust veekogust võetud vett, sealhulgas lumevett, keeda suurel kuumusel kümme minutit või kasuta veepuhastusvahendeid (filtrid, tabletid).

Jälgi kohaliku omavalitsuse teadaandeid elanike joogiveega varustamise kohta.

Elektrikatkestuse korral ei tööta ka kanalisatsioon, mis võib kaasa tuua tõsise uputuse, reostuse ja haiguste leviku. Alternatiivina saab kasutada tualettpotti asetatud prügikotte või näiteks kuivkäimlaid.

Küte ja soojus

Kui sinu kodu soojavarustus sõltub elektrist, mõttele läbi alter-

natiivsed võimalused. Kui sinu toasoe sõltub keskküttest, uuri kohalikult omavalitsuselt või teenuseosutajalt, kas ja kuidas on sinu piirkonnas tagatud selle toimimine elektrikatkestuse korral.

Ahju, kamina või puupliidi olemasolul jälgi, et küttekolled oleks hooldatud ning küta mõistlikult.

Kui sellised võimalused puuduvad, kasuta sooja hoidmiseks vaid ühte ruumi. Sulge ukse, aknad ja ventilatsioonivad ning tihenda kohad, kust soojus võib toast väljuda.

Alternatiivseid kütteseadmeid (nt gaasiradiaator või -soojendi) kasuta vastavalt kasutamishuistele ja tuleohutusreeglitele.

Generaatori olemasolul kontrolli selle töötavust ja küttepiisavust.

Kui sul hakkab kodus liiga külm, mine võimalusel lähedaste juurde või pöördu kohaliku omavalitsuse poole.

Kodused varud

Hoida kodus toiduvaru, mida

saad kasutada ka olukorras, kui sul pole kuumutamise võimalust. Abiks on ka grill, matkapliit või priimuse, mille abil toitu valmistada. Sealjuures järgi kõiki tuleohutusnõudeid.

Toiduvaru võiks olla midagi sellist, mida sa ka tavaliselt tarbid ning saad ringluses hoida. Ära unusta lemmiklooma!

Osa toidust võiks olla lihtsasti valmistatav ja pika säilivusajaga. Sobivad ka kohe tarbitavad toidud (konservid, kuivikud, küpsised, pähklid, müslibatoonid jne).

Pea meeles, et elavat tuld ei tohiks kunagi järelevalveta jätta ning põlemisel tekivad mürgised gaasid. Matkapliiti, priimust ja välgirilli kasuta ainult õues.

Veendu, et kodus oleks patareidel töötav raadio ja taskulamp (vm alternatiivne valgusallikas). Patareide varu võiks samuti kodus olemas olla.

Side ja sularaha

Kui elektrikatkestus kestab pikka aega, võivad töötamast lakata ka sularahaautomaadid ja kauplused.

Hoida rahakotis pisut sularaha, millega saad maksta ka siis, kui kaardimaksed ei toimi.

Igahel võiks olla varuks sularaha, et maksta ühe nädala hädapäraste kulutuste eest. Ka hoiupörsast võid leida vajaliku summa pisiostudeks.

Hoida oma akupank laetuna. Selle abil saad laadida telefoni või lampi, raadiot jne. Kasuta akupanka säästlikult ja vaid vältimatu vajaduse korral, nii pikendad selle tööaega.

Sidevahendite ja elektri puudumisel saad olla olukorra arengutega kursis patareitoitel või dünamoga raadio abil. Alternatiivina saad kasutada ka autoraadiot (hoia auto kütusepaak alati vähemalt pooltäis). Pea meeles, et riik jagab infot ERR-i kanalites.

Selgita kohalikult omavalitsusest välja, kus asub sinu kodukandi kerksuskeskus – sealt saad kriisi ajal infot, nõu ja abi. Lisainfot kerksuskeskuste kohta leiab siit: www.rescue.ee/et/ kerksuskeskus.

Hajaasustuse programm – võimalus parandada elutingimusi maapiirkonnas

Programmi eesmärk on parandada maapiirkondades elavate perede elutingimusi. Elanikel avaneb taas võimalus lahendada mitmeid igapäevaelu kitsaskohti – joogivee kvaliteediprobleemid või juurdepääsuteede, kanalisatsiooni ja autonoomsete elektrisüsteemide puudumine.

Riiklik algatus on suunatud maapiirkondade elanikele, et aidata kaasa nende piirkondade jätkusuutlikkusele ning elanike püsimisele maal. Toetust saavad taotleda hajaasustusega piirkondades elavad pered, kelle alaline elukoht on vastavas majapidamises olnud rahvastikuregistri andmetel vähemalt alates 2025. aasta 1. jaanuarist.

Programmiga on võimalik ühe majapidamise kohta saada toetust kuni 6500 eurot, mis katab kuni 67 protsenti taotluse abikõlblikest kuludest. Taotleja oma- ja kaasfinantseering peab moodustama vähemalt 33 protsenti. Kõik toetuse abil tehtavad tööd tuleb lõpetada hiljemalt 31. oktoobriks 2026.

Taotlusvoor on avatud 3. veebruarist 3. aprillini 2025.

Mida toetatakse?

Programmi kaudu toetatakse mitmesuguseid valdkondi, sealhulgas:

- veevarustussüsteemide rajamine ja parendamine – kaevude ehitamine, veetorustike paigaldamine ja veepuhastusseadmete soetamine;
- kanalisatsioonisüsteemide rajamine – septikute või biopuhastite paigaldamine;
- juurdepääsuteede ehitamine – elanikele ligipääsu parandamiseks;
- autonoomsete elektrisüsteemide loomine – päikesepaneelide ja teiste alternatiivsete energiaallikate kasutuselevõtt.

Oluline teada!

Kui kaevuomanik soovib parandada oma vee kvaliteeti, et tagada perele puhas ning ohutu joogivesi, siis programmist eraldatav toetus on abikõlblik ka veepuhastusseadmete soetamiseks ja paigaldamiseks. Unustada ei tohi eelnevat vee analüü-

simist akrediteeritud veelaboris.

Joogivee kvaliteedi parandamine – oluline tervisele ja mugavusele

Paljudes maapiirkondades sõltuvad majapidamised kaevuveest, mille kvaliteet võib olla puudulik – esineda võib liigselt rauda, mangaani, karedust, mikroorganisme või muid tervist kahjustavaid tegureid.

Joogivee kvaliteediprobleemi lahendamise esimene ja kõige olulisem samm on puuduste tuvastamine ehk vee analüüsimine akrediteeritud laboris.

Lähtuvalt veeanalüüsi tulemustest on võimalik probleemi lahendamiseks välja valida sobivad filterseadmed. Et veenduda puhastuslahenduse tõhususes, on soovituslik pärast seadmete paigaldamist teha ka järelanalüüsid.

Taotlemise protsess ja tähtajad

Taotluse esitamiseks tuleb täita vajalikud dokumendid ning esitada need kohaliku omavalitsuse kaudu. Dokumentide hulka kuuluvad taotluse kirjeldus, kulude kalkulatsioon

ning vajadusel veeanalüüside tulemused. Kohalikud omavalitsused annavad täpsemat infot nii nõuete kui ka dokumentide vormistamise kohta.

Oluline on alustada taotlemise ettevalmistust aegsasti, sest nõuetekohase taotluse koostamine võib võtta aega. Samuti on soovitatav pöörduda juba varakult valdkonna spetsialistide poole, kes aitavad koostada tehnilist dokumentatsiooni ja leida sobivaid lahendusi.

Miks kasutada hajaasustuse programmi võimalusi?

Riik pakub maapiirkondades elavatele peredele võimalust muuta oma kodu turvalisemaks, energiasäästlikumaks ja mugavamaks. Hajaasustuse programm aitab katta suure osa vajalikest kuludest – olgu eesmärgiks puhta joogivee tagamine, tänapäevase kanalisatsioonisüsteemi rajamine või muu oluline parendus.

Ärge jätke võimalust kasutamata!

Lisainfot programmi kohta saab kohalikest omavalitsusest või riigi tugiteenuste keskuse kodulehelt www.rtk.ee.

Kogumisringid Järva vallas 2025. aastal

Aiajäätmete vedu toimub Järva vallas esmaspäeviti 5. mail, 2. juunil, 7. juulil, 4. augustil, 1. septembril, 6. oktoobril ja 3. novembril.

Suurjäätmete vedu toimub Järva vallas reedeti 7. märtsil, 6. juunil, 5. septembril ja 7. novembril.

Tekstiili äravedu toimub Järva vallas neljapäeviti 6. märtsil, 5. juunil, 4. septembril ja 4. detsembril.

Kogumisringidel jäätmete üleandmine on vabatahtlik teenus. Selleks, et teenust saada, tuleb teenuse tellimus ette esitada vähemalt viis **päeva** telefonil 738 6700 või e-kirjaga tartu@keskkonnateenused.ee.

Tellimuse esitamisel tuleb teada anda tellimuse aadress, jäätmete ligikaudne maht kuupmeetrites ja loetelu, mida ning mitu eset üle anda soovitakse (haljastusjäätmete puhul, mitu kotti soovitakse üle anda ja tekstiiljäätmete puhul ligikaudne kogus).

Korterajade puhul, kus on toimiv ühistu, tuleb kogumisringide tellimus esitada ühistu poolt.

Suurjäätmete ja tekstiiljäätmete vedu on tasuline, aia- ja haljastusjäätmete vedu tasuta.

**TARTU RAHULEPINGU
105. AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE
JÄRVA VALLAS 2. VEEBRUARIL**

Kell 11	Koeru ausamba pargis mälestushetk
Kell 11	Järva-Madise kiriku pastoraadis jumalateenistus ja mälestushetk
Kell 11	Järva-Jaani kirikus jumalateenistus, kell 11.45 protsessioon ja mälestushetk vabadussõja ausamba juures
Kell 12	Ambla kirikus jumalateenistus ja mälestushetk
Kell 12	Müüsleriis vabadussõjas langenute ausamba juures küünalde süütamine

Iga kodu väärib PUHAŠT VETT

HAJAASUSTUSE PROGRAMM

Taotlusvoor
03.02.2025 - 03.04.2025

MIRIDON on abiks:

- Veeanalüüside teostamisel
- Filterseadmete valimisel
- Filterseadme paigaldamisel
- Survetõsteseadmete paigaldamisel

MIRIDON
veetööstusseadmed

www.miridon.ee | tel. +372 526 8515 | miridon@miridon.ee
Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

**Kuidas olla valmis
elektrikatkestuseks?**

**VAATA LISAINFOT:
olevalmis.ee**

JÄRVA VALLA AASTA

1. Järva-Jaani vabatahtliku päästekomando hoone renoveerimine

2. novembril peeti tänuüritust Järva-Jaani vabatahtliku päästekomando hoone suuremahulise renoveerimisetapi lõpetamise puhul. Raha renoveerimiseks saadi 150 000 eurot päästeameti kaudu siseministeriumilt.

Alustati projekteerimisega. Liituti ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga, vahetati kõik aknad ja katus, majas on nüüd õhk-vesi küttesüsteem, tehti elektritööd, loodi uus sissepääs, et ruume saaks kasutada ka kutselised komandod, kes saavad siia tulla ajutisse valvesse, ning asfalteeriti sisse- ja väljasõidutee. Osteti mobiilne generaator ja haagis. Maja sai uue fassaadi ja tehti ka sisetööd.

Et maja lõpuks korda saaks, on kirjutatud palju projekte. Raha on andnud LHV, JAP, kohaliku omaalgatuse programm ja Järva vald.

Vabatahtlikul päästekomandol on 30 liiget, neist 11 väga aktiivsed.

2. Teetööd Koerus

Rekonstrueeriti 4,05 kilomeetri pikkune maanteelõik eesmärgiga tõsta Koeru peatänaval liiklusohutust, sõidumugavust ja parandada katendi kandevõimet. Samuti rekonstrueeriti lõik Jaani tee ristmikust Kapu suunal ja Koeru-Visusti tee, kuhu rajati ka kergliiklustee.

Rekonstrueerimise käigus ehitati liikluse rahustamiseks šikaan ja künnised, liiklusemärgid asendati uutega, rekonstrueeriti bussipeatused, ristmikud, mahasõidud, veeviimardid, samuti ehitati tervisekeskuse ette bussijaam ja paigaldati uus tänavavalgustus.

Asfalteerimisel kasutati esimest korda nn roheasfalti ehk tavapärase bituumeni asemel lisati asfaldile Imaveres Fibenoli tehases valminud ligniini – sellist teekatet katsetati kokku kaheksal lõigul.

See on näide heast koostööst, sest tööde käigus sai AS Järva Haldus 220 000 euro eest renoveeritud ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitrassid Koeru hooldekeskusest kuni tervisekeskuse ja Järva vald pani sama suure summaga õla alla Koeru-Visusti kergliiklustee ja Koeru teeninduskeskuse parkla ehitusele.

3. Albu kogukonnapäev

1. juunil toimunud Albu kogukonnapäeval oli osalejaid 400 ringis nii Albus kui ka kaugemalt.

Esindatud olid ka kõik lähikonna külad ja naaberkogukonnad. Vanim osaline oli 84-aastane ja noorim viiekuune.

Kogukonnapäev liitis kohalikud inimesed ühise eesmärgi nimel tegutsema. Igaüks panustas sellesse oma võimuste ja oskustega. Korraldusmeeskonda kuulus üle 40 inimese. Rikkalik kava pakkus rõõmu ja teadmisi igale vanusele. Spordisõpradele toimus akrobaatika, võrkpalliturniir, seiklusorienteerumine ning kogukonna rammumehe võistlus. Kultuuri- ja ajaloo huvilisi köitsid ajalootund, viktoriin, külade etteasted, kogukonna kontsert ning ühislaulmine.

Kogukonnapäev toimus Albu mõisas ja pargis, kus asub ka Põhja-Järva kooli Albu õppekoht. Päev ühendas kooli ja kogukonna tugevamalt. Toimus ka koolinoorte laat, kus osales 37 äri.

4. Piibe teatri etendus „Stahli grammatika“

16. juulil esietendus Piibe teatril Arlet Palmiste näidend „Stahli grammatika“. Lavastust mängiti 2024. aastal Järva vallas Albus Kukuenoosi rehe all kaheksa korda. Nimiosas on publiku ees Reimo Sagor. Lavastus „Stahli grammatika“ jutustab esimese eesti kirjakeele õpetuse ja esimese saksa-eesti sõnaraamatu looja Heinrich Stahli nooruspäevist Järva-Madise kiriku õpetajana. Aasta oli siis 1623 ehk sellest mälestusväärselt ajast möödus äsja 400 aastat. Luterliku õpetajana taipas Stahl ruttu, et saksakeelsed õpetajad ei saa viia jumalasõna maarahva südamesse. Seepärast asus ta küla ravitseja Ea (Liis Haab) ja mõisa sulase Ülo (Tarvo Sõmer) abil koostama pastoritele kasutamiseks esimest eesti keele õpikut ja sõnaraamatut. Lavastus jutustab Stahli võitlusest sakste eelarvamustega maarahva vastu ja vastupidi, lisaks oma keele ja kultuuri olulisusest ja nende hoidmise vajadusest ka rasketel aegadel.

Muusikaliselt kujundas lavastuse Järva valla mees Urmo Kütismaa ning selles teegid kaasa ka Arhailised Mehed ja Ambla regilaulu naised. Enne etendust pakuti soovijatele võimalust külastada Järva-Madise kirikut ja Albu mõisa. Lavastust mängitakse ka sel suvel.

5. Kümnes Koigi moosikonkurs

Kümnendale Koigi moosikonkursile laekus ligi paarkümmend moosi, neist paar soolast ja teised magusad. Jagus nii maitsjaid kui ka ostjaid. 2015. aastast konkursil osaleva Elve Žukovitsi meelest käivad Koigis teadlikud ostjad, kes teavad, et maal tehakse parimaid asju.

Konkursi võitnud moosist saab igal aastal Koigi mõisa meene, mida ostetakse võitjalt 50 purki. Sel korral tunnistasid hindajad parimaks Tammsaare-Lõuna talu mustasõstramoosi. Muide – Tammsaare-Lõuna talu osales konkursil esimest korda ja viis koju koguni kolm auhinda. Kõik teised auhinnasaajad (Elve Žukovits, Katrin Altmets ja Jana Olesk) on konkursil juba vanad tegijad. 2025. aasta moosikonkursil on ka üks uuendus: lisaks moosidele oodatakse osalema ka soolaseid hoidiseid.

TEGU 2024 NOMINENDID

6. Rava järve ujumissild

28. augustil paigaldati Rava paisjärvele ujumissild. Sild lõi tingimused ohutumaks, ligipääsetavamaks ja mugavamaks Rava järve kasutamiseks ujujatele, kalastajatele ja puhkajatele. Sild võimaldab mugavamini harrastada ka talisuplemist. Rava järvele on paigaldatud turvaline moodulitest ujumissild redeli, päästevastuse posti ja istepinkidega. Silla paigaldas Vibur OÜ. Varasemast on rannaalal olemas laste mänguväljak, välikäimla ja riietumiskabiin.

Järva vallavalitsus sai Leaderi meetmest (MTÜ Järva Arengu Partnerid, Meede 1.1 – „Investeeringud piirkonna arenguks“, kevad 2024) 12 049,51 eurot toetust projekti „Rava järve ujumissilla rajamine“ elluviimiseks. Läbi viidi hange, mille tulemusena jäi ujumissilla hinnaks 13 388,35 eurot.

7. Biomajanduse nurgakivi Fibenoli tehase avamine Imaveres

22. mail avati Imaveres pidulikult Fibenoli biorafineerimistehas ja lõpetati ehitust toetanud Euroopa Liidu „Sweetwoods“ projekt. Tehase arendusjuht Peep Pitk ütles, et avamine oli märgiline. „See näitab, et oleme jõudnud käiku võtmise ja käivitamise faasist tootmisfaasi,“ ütles Pitk. „Fibenoli lipulaev biorafineerimistehas on end tõestanud tuleviku biomajanduse nurgakivina. Selle kinnituseks kasutavad juba mitmed ettevõtted meie tooteid oma uudsete bioprotsesside, materjalide ja kemikaalide tootmise lähteainena, et vähendada süsihappegaasi õhus – see on olnud rõõmustav sõit,“ ütles Pitk.

Ka Koeru tee-ehituse kaheksal katselõigul katsetati esimest korda bituumeni asemel Fibenolis toodetud ligniini.

8. Järva valla noortevolikogu Erasmus+ noortealgatuse projekt „Noortekohtumised loovad tuleviku noorteosaluse“

Järva valla pikad vahemaad ühest piirkonnast teise on olnud noortele

takistuseks, et arendada häid sõprussuhteid. Noored, kel pole veel juhilube või autot, ei saa liikuda ühest paigast teise. Noorteprojekti üks eesmärke oli valla noorte sõprussuhtele kaasa aidata ning nendevahelist koostööd elavdada. 2023. ja 2024. aastal toimus kümme 24-tunnist laagrit, mille alati oli olemas oma õpetlik pool. Õpiti projektide kirjutamist ning laagrite korraldamist. Arenesid suhtlemisoskused ning juurde saadi julgust ja enesekindlust. Tehti näidendeid, käidi aardejahil. Teemasid aitasid avada erinevad esinejad. Õhtuti oli disko. Väga palju käsitleti ka raskeid teemasid, nagu kiusamine ja vägivald. Noori toetasid noortejuhid ja Järva valla noorsootöökeskuse juhataja Aune Suve-Kütt.

9. Järvakodu avamine Järva-Jaanis

Varasemast kontorihoonest Kase 1 sai remondi käigus värviline eakatekodu, kus osakondade asemel on korrused: alumine, lillat värvi Sireli ja ülemine, rohekates toonides Laimi korrus. Seinü katavad fototapeedid ja pildid, mis loovad hubase ja koduse õhkkonna.

Uksed avati 1. aprillil 2024. Kohti ühe- kuni kolmekohalistes tubades on kahe korruse peale kokku 85, millest täietud on 66. Esimesel korrusel on kohad suurema hooldusvajadusega inimestele. Hooldekodu töötajate sõnul on tähtis, et inimene ei jääks oma tuppa istuma, vaid saaks osaleda võimalikult mitmekülgses tegevustes. Hooldekodus on oma päevakeskus, saun ja köök – süüa saavad hoolealused neli korda päevas. Kohapeal töötab kaks tegevusjuhendajat, kes teevad võimlemisringi kaks korda nädalas individuaalselt ja iga päev rühmas. Tööd saab hooldekodus ligi paarkümmend inimest, kellest peaaegu kõik on läbinud vastava koolituse – uusi töötajaid koolitavad nad alates läinud sügisest ise.

10. Kogupereetendus „Röövlid kultuurimajas“

8. ja 9. märtsil (hiljem ka mais kahel korral) etendus Järva-Jaanis kultuurimajas pöörane kogupereetendus koos laulude ja tantsudega „Röövlid kultuurimajas“, mis pakkus vanematele äratundmis- ja lastele avastamisrõõmu.

Järva-Jaanis kultuurimaja direktori Ülle Vaasi lavastuse „Röövlid kultuurimajas“ aluseks on Astrid Lindgreni lugu „Kardemoni linna rahvas ja röövlid“, mis on tuttav nii vanematele telekraanilt kui ka lastele filmist ja animafilmist. Kuigi Ülle Vaasi lavastus sarnanes Lindgreni looga, lisas ta sellele ka kohaliku mõõtme. See andis lavastusele ainulaadse nüansi ja tegi selle Järva-Jaanis publikule eriti lähedaseks.

Lavastuses osales 108 inimest, kellest enamik on erinevate tantsurühmade liikmed. Etenduses lauldi elava muusika saatel ning sellega jõudis järvaajani laste isetegemise rõõm lavale ja sealt ka publikuni. Prooviperiood kestis kaks kuud. Televastusest tuntud laulud noodistas kohalik Dixie Band kuulmise järgi. Kõik dekoratsioonid tehti valmis ise.

Kõik see suur toimetamine lõi alevi kihama. See läks kogukonnale korda ning vaatama tuldi kogu perega. Etendused möödusid selliselt, et vaba kohta oli saalis võimatu leida. Etendus salvestati.

Osale Järva valla aasta teo hääletusel

Järva valla aasta teo auhind antakse isikule, grupile, asutusele, ettevõttele või organisatsioonile, kes on vallas midagi olulist korda saatnud ning valla elanikke positiivselt mõjutanud, heaks eeskujuks olnud või Järva vallale tuntust toonud.

Kes saab hääletada?

- Hääletusel saab osaleda Järva valla elanik.
- Iga hääletusel osaleja saab anda ühe hääle endale meelepärase teo poolt.

Kuidas ja millal saab hääletada?

- Rahvahääletus kestab 13. jaanuarist 10. veebruarini 2025.
- Hääletada saab Järva valla veebilehel või Järva Valla Lehest välja lõigatud hääletussedelil, mis tuleb viia Järva valla raamatukogudesse või raamatukogubussi Krööt.
- Hääletamisel isik identifitseeritakse.

Kui enim hääli kogub võrdset mitu nominenti, antakse aasta teo auhind neile kõigile. Auhind antakse laureaadile kätte Eesti vabariigi 107. aastapäeva pidulikult kontsertaktusel 20. veebruaril Koeru kultuurimajas.

- 1. Järva-Jaanis vabatahtliku päästekomando hoone renoveerimine
- 2. Teetööd Koerus
- 3. Albu kogukonna päev
- 4. Piibe teatri etendus „Stahli grammatika“
- 5. Kümnes Koigi moosikonkurs
- 6. Rava järve ujumissild
- 7. Biomajanduse nurgakivi Fibenoli tehase avamine Imaveres
- 8. Järva valla noortevolikogu Erasmus+ noortealgatuse projekt „Noortekohtumised loovad tuleviku noorteosaluse“
- 9. Järvakodu avamine Järva-Jaanis
- 10. Kogupereetendus „Röövlid kultuurimajas“

Nimi .....

Isikukood .....

Järva valla arenduse peaspetsialist: „Ma loodan, et saan Järva vallaga võimalikult ruttu tuttavaks“

20. jaanuarist võib Järva vallas ringi toimetamas näha uut arenduse peaspetsialisti Triin Pärsimit. See pole ainus uus roll, mida Triin sellest aastast kannab. Triin on ka värske vanaema. Kui arenduse teemadega on ta varasemalt seotud olnud, siis vanaema on ta esimest korda. Jõgeval elav Triin kandideeris Järva vallavalitsusse tööle sooviga leida oma oskustele ja teadmistele kõige lähemat tööd. Ta hoidis silma peal nii Jõgeva, Viljandi kui ka Tartu töökuulutustel ning vaatas, mida ka naabervald Järva teeb. „Kui konkurss välja kuulutati, oli mul kohe mõte küps, sest vahemaa ei ole suur,“ ütles Triin. Oma kodust Koeru kontorisse on Triinul 40 kilomeetrit sõitu.

Töö kohalikus omavalitsuses pole Triinule sugugi võõras. „Olen omavalitsuse süsteemis töötanud 11 aastat. Enne ühinemist Torma vallas ja pärast ühinemist Jõgeva vallas. Enamasti ongi töö sisuks olnud arendusele suunatud tegevused,“ ütles Triin. Tormas olid tema juhtimise all lisaks aren-

dusele ka haridus. Kui vallad olid väiksemad, oli sageli nii, et üks inimene pidi täitma mitme spetsialisti rolli. Triin on töötanud ka Jõgeva maavalitsuses arengu ja planeeringute osakonna planeeringute nõunikuna.

„Minu käest on küsitud, miks ma ei lähe erasektoris või miks omavalitsuse töö mulle rohkem sobib,“ märgib Triin ja selgitab, et ühelt poolt on töö sisu teada ja see võimaldab tal valdkonda panustada kõikide omandatud oskuste ja teadmistega. „Teiselt poolt on aga pärast valdade ühinemist lisandunud ka uusi väljakutseid. Öeldakse küll, et kaheksa aastaga ehk kahe valimisperioodiga peaks saama ühinevad omavalitsus valmis, aga ma arvan, et ei ole nii. Omavalitsused on erinevad ja loomise protsess on pidev.“

Triinul on olemas keskkonnanahariduse taust. Pärast gümnaasiumi suundus ta õpingutele Rāpinasse. „Olime üks esimesi lende, kes lõpetasid seal keskkonnakaitse eriala. Edasi läksin maailikooli.“ Mõned õpingud

on tulnud elu loomuliku järjena, mõned on olnud ametialased ning viimane enesearendamise soovil. Triin käib üle mitme aasta taas koolis ning õpib gümnaasiumi geograafiaõpetajaks. „See on erialaselt hästi lähedal sellele, mida ma varasemalt õppinud olen.“ Siinkohal nimetab Triin teemadena näiteks keskkonda, maateadust, rahvastikku, inimgeograafiat. Lisaks paelub teda uute õpingute juures pedagoogiline ja psühholoogiline pool. Ta leiab, et aeg-ajalt tuleb ajule midagi uut pakkuda.

Triinule meeldib suhtlemine, ja arenduse peaspetsialisti töö näeb ette, et lisaks kontoritööle on palju ka suhtlemist ja ringi liikumist. Ta tunneb, et mittetulundusliku tegevuse toetuste kaudu saab piirkonnas inimestega kõige kiiremini häid suhteid luua. „Nende abil saab kogukonna ja seltsidega kõige parema kontakti ja pildi, millega tegeletakse ja kui palju on neid inimesi, kes kohalikus algatuses osalevad ning ühiskondlikult aktiivsed on,“ ütles

Triin, kes on varasemalt Järva vallast väga palju läbi sõitnud.

Triinu sõnul on Järva vald üks enim läbi sõidetud valdasid üldse. Ükskõik, kuidas Jõgevalt Tallinna poole liikuda, tuleb ikka Järva vallast läbi liikuda. „Kohanimed on tuttavad, kohad ise ja inimesed aga veel mitte. See on hea võimalus täiesti uut piirkonda tundma õppida,“ on Triin uuest väljakutsest innustunud. Varasemalt on ta Järva valda sattunud nii juhuslikult kui ka sihitult. Ta on käinud Vargamäel teatrietendustel ning külastanud Imaveres asuvat Eesti piimandusmuuseumi. Triin sattus ka korra täiesti juhuslikult Koeru kohvikute päevale. Sõitis Järva vallast läbi, nägi viitasid ja otsustas vaatama minna, mida pakutakse. „Viimasel ajal on hakanud Waze mind juhatama Koigi ja Päinurme kaudu, kui ma Tallinnast koju sõidan. See on mulle täiesti tundmatu kant,“ ütles Triin, keda ka navigatsioonisüsteemid on suunanud Järva valda avastama. Järelikult ongi nüüd õige aeg.

Järva valla uus teede peaspetsialist Aivar Lainjärv on kohaliku omavalitsuse taustaga

„Peab olema väga hea suhtleja. Ja kindlasti peab olema rahuliku meelega. Kohaliku omavalitsuse kontori ukсед on need, kust inimesed kõikide enda muredega sisse astuvad,“ tõi Järva valla uus teede peaspetsialist Aivar Lainjärv välja, milline võiks olla inimene, kes töötab omavalitsusüksuses. Inimeste muredeks võib olla ka näiteks tilkuv kraan ning sellisel juhul tuleb selgitada, milleks on kohalik omavalitsus mõeldud ja milleks mitte. Aivar on töötanud mitmes omavalitsusüksuses: Mustvees, Vinnis, Väike-Maarjas, Sõmerul.

Mustvees oli kaks eraldi organisatsiooni: valla hallatav asutus ja valla omandis olev äriühing. Aivari ülesanne oli kaks struktuuri kokku liita ning äriühing likvideerida. Ülesanne sai täidetud ning aeg oli otsida uut tööd. „Järva valla tööpakkumine jäi silma ja kuna ma olen teede

valdkonnaga varem tegelenud, siis oli mul olemas kompetents, et kandideerida,“ ütles Aivar. Tema sõnul on kõik tööd erilised. Teede peaspetsialistik tuli ta, sest see vastab tema teadmistele ja oskustele.

„Olen Vinni vallas tegelenud kohalike teede küsimustega. Selle vallaga läksid minu teed lahku selleks, et mind kutsuti Mustveesse vallavanemaks. Mustvee on mu koduvald, seal on mu vanemate kodu,“ ütles Aivar. Mustveesse ta vallavanemaks ka läks. See otsus tõi teatud väljakutseid, millega tuli toimetama hakata. „Kui ma sinna juba läksin, andsin lubaduse, et katsume siin need asjad kuidagi pea pealt jalgade peale sättida. Ja praegu oleme Mustvees suhteliselt edukad olnud,“ ütles ta. Aivaril on side Mustvee vallaga säilinud, ta on vallavolikogu liige. Viimastel valimistel kogus ta kandideerijatest enim

hääli ning tunneb, et sellisel juhul tuleb ka enda valijate eest seista ja volikogu töösse panustada. Aivar on olnud ka Sõmeru vallavolikogu esimees.

Teede peaspetsialisti vastutusel on nii teede hooldustööd kui ka teedega seotud investeeringud (truubid, kraavid, teede ehitused jne). „Esimene ülesanne on see, et tuleb hoolduslepingud endale selgeks teha,“ ütles Aivar. Järva vald on päris suur ja üks inimene ei jõua kogu aeg kõike kontrollida. Koostööpartneritelt ja suhtlusevõrgustikult tuleb koguda infot, mis on teede olukord. „Ka kohalikud elanikud on koostööpartnerid,“ ütles ta.

„Meie talved on heitlikud. Kui sellist sula ja märga on palju olnud, siis on teede korrashoid väga keeruline.“ Aivar mõistab, et teedega seonduv võib inimestes tekitada pahameelt. Vahel tuleb neile ka seletada, miks ühte

või teist toimingut ei saa teha. Kui talvel sajab järjepidevalt vihma ja tee on auklik, siis seda ei saa greiderdamisega paremaks muuta. See protseduur tekitab teedele pehme kihi, mis ei vaju kinni, ja põhjustab hoopiski olukorra, kus tee on läbimatu.

Pikemaid marsruute on Järva valla teede peaspetsialistil tulnud palju sõita. Vinnist Järva valda tööle sõitmiseks tuleb Aivaril ette võtta 45 kilomeetri pikkune teekond, kuid ta on sõitnud veel pikemaidki vahemaid. Näiteks Vinnist Mustveele on 64 kilomeetrit, Vinnist Jõhvi aga veelgi pikem teekond. Jõhvigi viis teda töö, sinna sõitis ta viiel aastal järjest, igal tööpäeval. Aivar on õppinud Tallina tehnikaülikoolis masinaehitust. „Ülikooli ajal käisin suvel kombainiga Udeva ühismajandi territooriumil vilja koristamas,“ tõi Aivar välja ühe meenutuse kokkupuutest Koeru piirkonnaga.

Eesti kirjanduse pidunädal turgutab vaimu ja keha

Eesti suurim talvine kirjanuspäev – neljas eesti kirjanduse pidunädal kutsus 27. jaanuarist 1. veebruarini Vargamäele ning Järva valla koolidesse, raamatukogudesse ja kultuurimajadesse kokku inimesi terveist Eestist. Kirjanduspeo leitmotiiv on taas omakandimehelt Hando Runnelilt: „Kes loeb, see kestab.“

Pidunädala korraldustoimkonna juht, A. H. Tammsaare muuseumi Vargamäel juhataja **Reelika Rääm** sõnas, et selle aasta pidunädala teema toetub eesti raamatu aastale, mida sel aastal tähistatakse. „Keel ja kirjandus on meie kultuuri alustalad. Meil ilmub palju uusi raamatuid. Loetakse. Huvi kirjanduse vastu pole kuhugi kadunud,“ ütles Rääm. „Senikaua, kuni püsib meie keel ja kirjandus, me kestame.“

Sama pealkirja „**Kes loeb, see kestab**“ kannab ka esmaspäeval, 27. jaanuaril Koeru kultuurimajas toimuv konverents. Ettekannetega esinevad eesti kirjanduse pidunädala patroon **Rein Veidemann**, Eesti rahvusraamatukogu vanemteadur **Piret Lotman**, Eesti kirjandusmuuseumi vanemteadur **Marin Laak**, Tammsaare muuseumi Vargamäel varahoidja-kuraator **Siiri Kvell** ja pime luuletaja **Päiv Jürgen Dengo**, kelle juured on Koeru kandis. Päeva juhib samuti Järva vallast pärit kirjutaja **Birgit Itse**.

Eesti kirjanduse pidunädal on

nelja aastaga kasvanud, üha rohkem on kaasatud ka Järvamaalt pärit kirjanikke. Näiteks kolmapäeval, 29. jaanuaril kell 18 on Imavere rahvamajas prosaisti ja luuletaja **Ene Mihkelsoni** seminar koos vestlusringiga – see on tähelepanuväärne sündmus, kus Imavere kandist pärit Mihkelsonist ja tema loomingut räägivad **Marju Lauristin**, **Sirje Olesk** ja **Mart Velsker**. Reedel, 31. jaanuaril kell 18 on Esna galeriis **Lilli Luuk**, tõusev täht, kes on samuti Järvamaalt pärit.

Selliseid kirjandussündmusi, kus on nii palju aktiivset liikumist, Rääime teada väga palju pole. „Kuna Tammsaarele meeldis värskes õhus liikuda ja ta armastas pikki maid jalutada, teeb mulle head meelt, et ka kirjanduse pidunädalal on liikumine oluline – vaim ja füüsis peavad käima käsikäes. Lisaks 45. Tammsaare rahvamatkale on kavas ka kirjanduslik jooga ja Kirjanduslik Oaasis paneb **Kriminaalne Elevant** inimesed kindlasti tantsima,“ tõdes Rääim.

45. Tammsaare rahvamatk laupäeval, 1. veebruaril tuleb teistsiti, kui matkajad on harjunud. Matkata saab pikemalt ehk 4 + 6 = 10 kilomeetrit, matk algab ja lõpeb Järva-Madisel Wallamaja ees, kus pakutakse ka suppi, toimub talulaat ja loositakse auhindu.

Matka korraldab sedapuhku

Järva-Madise külaselts, mille juhatause liige **Egert Kaarlep** uuendusi tutvustas. „Kirja saab end panna alates kella 9.30. Alustame seekord varem ehk **kell 10**. Distsants on sama, mis ikka, ainult selle vahega, et pakume matkajatele võimalust läbida see kaks korda: esmalt neli kilomeetrit üle Kodru raba Vargamäele ja seejärel kuus kilomeetrit tagasi mööda teed Järva-Madisele,“ rääkis Kaarlep. „Kes kümnet kilomeetrit ei jaksa, saab Vargamäel bussi istuda ja Järva-Madisele sõita. Kes tahab tulla lapsevankriga, võib kõndida Vargamäele (ja tagasi) ka mööda teed. Tahame, et matkajad kindlasti Vargamäele välja jõuaksid, sest seal toimuvad ka tegevused, pakume pirukat ja teed. Suppi saab Järva-Madisel, kui matk on läbi. Kel võimalik, võtke oma tassid-kaunid kaasa.“

Matkale tuleb lunastada pääse, mis maksab viis eurot ja mille sees on nii toiduraha kui ka võimalus osaleda loosis. Kaarlep täpsustas, et viis eurot maksavad täiskasvanud, kõigile lastele on matk tasuta.

Laupäeval kell 13 on kõik oodatud Aravete kultuurimajja meeleolukasse Kirjanduslikku Oaasi huvitavate vestluste, muusikaliste etteastete ja kosutust pakkuva kohvikuga. Kirjanduspingil võtavad istet **Jaan Pehk**,

Ave Taavet, **Vladislav Koržets** ja **Marju Kõivupuu**. Saab vaadata **Piibe teatri** lõbusat luulemängu **Suumani Sassi** elust ja loomingust „Kuulus on kummaline“. Kavas on vestluspaneel 48. A. H. Tammsaare nimelise Järva valla kirjanduspreemia nominentidega ja laureaadi väljakuulutamise. Vestlusi kirjanikega juhib **Villu Kangur**.

Kirjandusliku Oaasi **raamatulaadal** on kauplemas kirjastus Puänt ja Loomingu Raamatukogu, aga ka **Petrone Print**, **Merike Jürjo kirjastusest Nornberg&Co** ja **Anu Laansalu Amblast oma päkapikulugudega**. „*Petrone Prindil on üleskutse: võtke kaasa oma Minu-sarja raamatuid, mida te enam ei vaja. Kirjastus ostab need tagasi ja saadab uuele ringile,“ ütles Reelika Rääim ja lisan, et raamatulaada tarvis võiks kaasa võtta sularaha. Oma raamatud on lubanud raamatulaadale tuua ka Tammsaare kirjanduspreemia nominendid* **Lilli Luuk**, **Andra Teede**, **Indrek Hargla**, **Lauri Rääp**, **Mart Sander**, **Piret Jaaks**, **Piret Raud** ja **Tauno Vahter**.

Päeva ja kirjanduse pidunädala lõpetab kell 20 **Kriminaalne Elevant** koosseisus Kaspar Jancis (kitarr, helilooming), Henry Tiisma (kontrabass), Danel Aljo (saksofon) ja Eno Kollom (löökkriistad).

Lähemalt www.kirjanduspidu.ee

Kirjanduslik Oaas Aravete kultuurimajas 1. veebruaril 2025

Põnevad vestlused kirjanikega ja hea muusika. Ödusad istumisalad ja kohvik. Müügil on uuem ja vanem eesti kirjandus.

AJAKAVA:

13.00 Aravete kultuurimaja on avatud (sh. raamatulaat, kohvik)

13.30 kirjanduspingil: **Jaan Pehk** ja **Ave Taavet**

14.15 **Piibe teatri** lõbus luulemäng **Suumani Sassi** elust ja loomingust „Kuulus on kummaline“

15.30 kirjanduspingil: **Vladislav Koržets** ja **Marju Kõivupuu**

16.30 meelelahutuslikud mängud ja kirjanduslik viktoriin

18.00 kirjanduspingil: A. H. Tammsaare nimelise Järva valla kirjanduspreemia nominendid. 48. kirjanduspreemia laureaadi väljakuulutamine. Vestlus laureaadiga

20.00 muusika: **Kriminaalne Elevant**

22.00 peo lõpp

Vestlusi kirjanikega juhib **Villu Kangur**.

45. Tammsaare rahvamatk 1. veebruaril 2025

AJAKAVA:

Kell 9.30 Järva-Madise Wallamaja ees **kogunemine**

Kell 10 ALGUS

PIKEM MARSRUUT! Rahvamatk algab ja lõpeb kirjaniku ausamba juures Järva-Madisel. Matk kulgeb läbi Kodru raba Vargamäe muuseumisse ja mööda maanteed tagasi. Pikkus kokku kümme kilomeetrit. Matka lõppedes on Järva-Madise Wallamajas **kohaliku toidu laad**.

Palun võta kaasa oma supikauss, lusikas ja tass!

Osalustasu 5 eurot (sularahas) – supp ja tee Järva-Madisel
Vargamäe muuseumis – tee ja pirukas, RMK tegevuspunkt

TRANSPORT:

Pargi auto Wallamaja juurde põllule (mitte tee äärde).

Soovijad viib buss Vargamäelt tagasi Järva-Madisele.

Ene Mihkelsoni seminar Imavere rahvamajas 29. jaanuaril kell 18

Esinejad **Marju Lauristin**, **Sirje Olesk** ja **Mart Velsker**

Näituse „**Varemed ja vahtrad**“ avamine

Kohtumised kirjanikega

ESMASPÄEV, 27. jaanuar

Kell 17 **Jane Vain** Järva-Jaani raamatukogus

TEISIPÄEV, 28. jaanuar

Kell 11 **Kristi Piiper** Imavere raamatukogus

Kell 17 **Uhhuduuri liikmed** Koeru kultuurimajas

KOLMAPÄEV, 29. jaanuar

Kell 10.45 **Mika Keränen** Põhja-Järva kooli Aravete õppekohas

NELJAPÄEV, 30. jaanuar

Eesti kirjanduse päev

REEDE, 31. jaanuar

Kell 9 **Indrek Koff** Koigi koolis

Kell 17 **Lea Jaanima** Ahula raamatukogus

Kell 18 **Birgit Itse** Aravete raamatukogus

Kell 18 **Lilli Luuk** ja **Marion Selgall** Esna galeriis. Vestlust juhib **Aija Sakova**. Eelregistreerimisega: www.esnagalerii.ee

27. jaanuar – 1. veebruar 2025

ÜLDKAVA

ESMASPÄEV, 27. jaanuar

Kell 11 konverents „**Kes loeb, see kestab**“

Koeru kultuurimajas. Ettekannetega esinevad **Rein Veidemann**, **Piret Lotman**, **Marin Laak**, **Päiv Jürgen Dengo**, **Siiri Kvell**.

Moderator on **Birgit Itse**. Otseülekanne on jälgitav Tammsaare muuseum Vargamäel YouTube'i kanalil.

Kell 17 Järva-Madise koguduse õpetaja **Jane Vain** Järva-Jaani raamatukogus

TEISIPÄEV, 28. jaanuar

Kell 11 kirjanik **Kristi Piiper** Imavere raamatukogus.

Kell 17 **Uhhuduuri liikmed** Koeru kultuurimajas.

KOLMAPÄEV, 29. jaanuar

Kell 10.45 Põhja-Järva kooli Aravete õppekohas **Mika Keränen**.

Kell 18 **Ene Mihkelsoni** seminar ja näituse „**Varemed ja vahtrad**“ avamine Imavere rahvamajas. Esinevad **Marju Lauristin**, **Sirje Olesk** ja **Mart Velsker**.

NELJAPÄEV, 30. jaanuar

Eesti kirjanduse päev

Kell 8.20 pidulik lipuheiskamine Tammsaare muuseumis Vargamäel

Kell 18.30 kirjanduslik jooga Ahula lasteaias saalis. Läbiviija **Kristi Kirss**. Eelregistreerimisega: anandajoogaklubi@gmail.com

REEDE, 31. jaanuar

Kell 9 tõlkija ja kirjanik **Indrek Koff** Koigi koolis.

Kell 11 22. Hansenist Tammsaareni võistlulugemine **Albu mõisas**.

Kell 17 kirjanik **Lea Jaanima** Ahula raamatukogus.

Kell 18 kirjanduslik vestlus ja kontsert: **Lilli Luuk** ja **Marion Selgall** Esna Galeris. Vestlust juhib **Aija Sakova**.

Eelregistreerimisega: www.esnagalerii.ee

Kell 18 kirjanik ja loovkirjutamise koolitaja **Birgit Itse** Aravete raamatukogus.

LAUPÄEV, 1. veebruar

Kell 10 45. Tammsaare rahvamatk Järva-Madise Wallamaja eest

Kell 13 Kirjanduslik oaas Aravete kultuurimajas.

Kirjanduspingil: **Jaan Pehk**, **Ave Taavet**, **Vladislav Koržets**, **Marju Kõivupuu**.

Piibe teatri luulemäng „**Kuulus on kummaline**“.

Vestluspaneel 48. A. H. Tammsaare nimelise Järva valla kirjanduspreemia nominentidega ja preemia laureaadi väljakuulutamise.

Vestlusi kirjanikega juhib **Villu Kangur**. Muusikat teeb **Kriminaalne Elevant**.

Raamatulaat ja kohvik.

www.kirjanduspidu.ee

KUHU MINNA

26. jaanuar kell 16 Imavere rahvamajas kino. Eesti mängufilm „Aurora“

31. jaanuar kell 17.30 Koeru kultuurimajas kino. Eesti mängufilm „Aurora“

27.01–01.02 Eesti kirjanduse pidunädal. Terve nädala vältav kirjanduspidu kutsub Vargamäele ning ümberkaudsetesse koolidesse, raamatukogudesse ja kultuurimajadesse kokku inimesi tervest Eestist – neid, kes kirjutavad, ja neid, kes loevad, neid, kes uurivad, ja neid, kes kirjatut toimetavad ja välja annavad. Uuri lisaks: www.kirjanduspidu.ee. Instagram: eestikirjandusepidunadal. Facebook: eesti kirjanduse pidunädal

Eesti kirjanduse pidunädala ettelugemise päevad Koeru kultuurimaja fuajees. Loeme eesti luuletajate loomingut. Made Balbati näitus „Inglid, haldjad ja päkapikud“

29. jaanuar kell 9.30 ja 10.30 külas Koeru lasteaia Päikeseratas Päevalilide ja Sinililide rühmad

30. jaanuar kell 9.30 ja 10.30 külas Koeru lasteaia Päikeseratas Piibelehtede ja Võililide rühmad.

3. veebruar kell 9.30 külas Koeru lasteaia Päikeseratas Rukkililide rühm.

01.02–28.02 kell 12–15 (laupäeviti) avatud Järva-Jaani muuseumide keskus. Järva-Jaanit ja selle ümbrust tutvustavate raamatute ja muude väljaannete näitus. Nädala sees avatakse muuseum eelneval kokkuleppel: renraks@gmail.com

2. veebruar kell 11 Koeru ausambapargis Tartu rahulepingu 105. aastapäeva tähistamine

2. veebruar kell 12 vabadussõjas langenute ausamba juures Müüslis Tartu rahulepingu 105. aastapäeva puhul küünalde asetamine

2. veebruar vabadussõjas langenute ausamba juures Järva-Jaanis Tartu rahulepingu 105. aastapäeva puhul küünalde asetamine

3. veebruar kell 17.30 Koeru kultuurimajas kino. Eesti mängufilm „Pikad paberid“

13. veebruar kell 18 Koeru kultuurimaja saalis kohvikoolitus

13. veebruar kell 11 Aravete kultuurimajas doonoripäev

14. veebruar kell 18 Koeru kultuurimajas Järvamaa Parimad

14. veebruar kell 18.30 Imavere rahvamajas mälumänguturniiri Ajuragin hooaja IV voor. Küsimused koostab Villu Päärt

15. veebruar kell 12 Orina mõisas performance-show „1975“ ja ekskursioon

15. veebruar kell 13–16 Aravete kultuurimajas eakateklubi Vokiratas klubiõhtu

15. veebruar kell 19 Koeru kultuurimaja väljasõit Sadamateatrisse. Etendus „Elleni sekund“

Pitka matkale on end kirja pannud juba üle paarisaja matkaja

9. veebruaril toimub juba 18. legendaarsele vabadussõja kangelasele, kontradmiral Johan Pitka mälestusele pühendatud rahvamatk.

Matkatee pikkus on umbes 15 kilomeetrit. Matk algab ja lõpeb Pitka tubamuuseumi juures Jalgsemal. Kogunetakse kell 9.45 Jalgsemale, kuhu saab parkida ka auto. Kell 10 alustatakse kõnedega ja asetatakse lilled Pitka mälestuskivi juurde. Matkale antakse start kell 10.15. Kell 11.30 peatuvad matkajad Järva-Jaani vabadussõja mälestussamba juures, et asetada sinna lillekorv.

Rada on tähistatud viitadega, kõige lõpus sõidab kaitseliidu buss.

Kaitseliidu Järva maleva pealiku Kuido Pettai sõnul on rada mõistliku pikkusega ja ohutu – suure maantee ääres kõnnitakse vaid Jalgsema ristist Järva-Jaani. Kuna eelmisel aastal oli osalejaid ligi pool tuhat, oodatakse ka sel korral osalema sama palju matkajaid.

Kirja saab end panna kas kaitseliidu Järva maleva kodulehel jarva.kaitseliit.ee või admiral Johan Pitka mälestuseks pühendatud rahvamatka Facebooki lehel. Pettai sõnul on end (21. jaanuari seisuga – toim) kirja pannud juba 220 matkajat. „Olen kutse edastanud ka kaitseminister Hanno Pevkurile, kaitseliidu ülemale kindralmajor Ilmar Tammele, kaitseringkonna ülemale kolonelleitnant Jaanus Ainsalule ja kaitseringkonna malevapealikutele,“ ütles Pettai.

Kui pool matkateed läbitud, saab kosutuseks mustikasuppi, sihtkohas Jalgsemal pakutakse aga hernesuppi. Võtke kaasa oma toidunõu!

Pettai palus kaasa võtta ka matkakaart, kellel see on eelnevatest aastatest olemas. Kõigi matkajate vahel loositakse välja auhinda, kuid kõik need, kes on matkanud kolm või enam korda, osalevad sepistatud Admiralimõõga loosimisel.

Mälumängusari Järva Kilb jätkus Roosna-Allikul

Mälumängusarja Järva Kilb hooaja neljas mälumänguõhtu toimus 14. jaanuaril Roosna-Alliku kultuurimajas. Küsimuste koostamisega debüteeris Rano Lilleleht. Teemade kaupa plokkidesse jaotatud küsimused olid

huvitavad ja andsid võimalust ka õiget vastust kohe teadmata see siiski välja nuputada. Mängu korraldas ja viis läbi Eve Sissas. Täname korraldajate meeskonda sujuva korralduse, suupistelaia ja auhindade eest.

Järgmine Järva Kilb toimub 11. veebruaril algusega kell 19 Järva-Jaani kultuurimajas. Ühtlasi on tegemist siis Järva talimängude arvestusse kuuluva mälumänguga. Ootame kõiki aktiivselt osalema, et oma ko-

duvallale punkte tuua.

Kuula Mati Palmeti ja Arlet Palmiste mängu ülevaadet Kesk-Eesti TRE raadio saates „Kilvatund“ neljapäeval, 16. jaanuaril kell 11.15. Sarja korraldab Sääsküla huviklubi.

4. vooru tulemused

(sulgudes üldjärjestuse kohapunktid):

1. Pub Krahv Dracula (Aksor Koit, Valdeko Vaher, Harri Aarde, Alar Särgava) – 56 (7,5);
2. Kaur (Urmas Tarvis, Teet Reier, Kristi Tammistu, Aleksander Smatov) – 54 (16,5);
3. Huviklubi (Margus Vaas, Jaanus Tammiste, Viktor Tõnisson, Arlet Palmiste) – 50 (15);
- 4.–5. TRE+ – 40 (7,5); 4.–5. Jäneda – 40 (21,5); 6. Karedad – 35 (27); 7. Oisu – 34 (24,5);
- 8.–9. Päästekas – 30 (40,5); 8.–9. Müko – 30 (36,5); 10.–11. Tennoküün – 28 (43,5);
- 10.–11. Roosna-Alliku – 28 (45,5); 12.–14. Reinevere – 26 (42); 12.–14. Järva-Jaani – 26 (50); 12.–14. Albu – 26 (42,5).

Igas mängus on ka viiest küsimusest koosnev plokk Järvamaa kohta. Nende küsimuste kohta peetakse eraldi arvestust ja selgub parim Järvamaa tundja.

Järva teema tulemused kokku:

1. TRE+ – 26; 2. Huviklubi – 23; 3. Kaur – 22; 4.–5. Karedad – 19;
- 4.–5. Krahv Dracula – 19; 6. Oisu – 16; 7. Müko – 15; 8. Roosna-Alliku – 14;
9. Jäneda – 13; 10. Päästekas – 12; 11.–12. Reinevere – 11;
- 11.–12. Tennoküün – 11; 13. Järva-Jaani – 10; 14. Albu – 8.

Järva Kilva kalender:

11.02 – Järva-Jaani, 11.03 – Jäneda, 08.04 – Aravete

9.02.2025

XVIII LEGENDAARSE VABADUSSÕJA KANGELASE, KONTRAADMIRAL JOHAN PITKA MÄLESTUSELE PÜHENDATUD

RAHVAMATK

MATK ALGAB JA LÕPEB JALGSEMAL, JOHAN PITKA TUBAMUUSEUMI JUURES. MATKA PIKKUS ÜMBES 15 KM

**9.45 – 10.00 KOGUNEMINE
PITKA TUBAMUUSEUMI JUURES**

10.00 SÕNAVÕTUD

10.15 MATKA ALGUS

**11.30 MÄLESTUSKORVI ASETAMINE
JÄRVA-JAANI VABADUSSÕJA MÄLESTUSSAMBA JALAMILE**

MATK ON KÕIGILE TASUTA.

Matkarajal pakume kosutavat kuuma jooki, matka lõpus sooja suppi. Võta kaasa oma toidunõud.

Varem matkal osalenud hoidku ligi eelnevatest admiralimatkadelt saadud matkakaart, sest kõik templiga varustatud kaardid osalevad Admiralimõõga loosimisel. Kõik esmaosalejad saavad omale uue matkakaardi. Nende vahel, kes on osalenud matkal kolm või enam korda, loositakse välja sepistatud Admiralimõök.

Matka korraldavad: Kaitseliidu Järva malev, Naiskodukaitse Järva ringkond, Noorte Kotkaste Järva malev, Kodutütarde Järva ringkond ja Järva Vallavalitsus.

Täiendav info matka kohta:
Järva maleva pealik Kuido Pettai:
kuido.pettai@kaitseliit.ee

Toomas Aan

Järvamaa spordigala 2025 tõi mitmeid tunnustusi

9. jaanuaril toimus Wittens- teini tegevusmuuseumis Järva- maa spordigala, kus tunnustati 2024. aastal häid tulemusi saavutanud Järvamaa sportlasi.

Laureaatidest kolm kohapeal viibida ei saanud, kuid saatsid toredad videotervitused. Laske- suusataja Maanus Udam viibis Otepääl koolis ja valmistus Eesti meistrivõistlusteks. Murdmaa- suusataja Kaidy Kaasiku viibis aga päikeselises Itaalias. „Täna väga selle suure tunnustuse eest, kuid kindlasti see ei tulnud kergelt ning ilma meeskonnata,“ ütles Kaasiku. Mehis Udam oli koos Eesti koondisega Saksamaal Oberhofis, kus valmistuti järgmisteks MK startideks.

Järva valla spordiklubide nominendid ja laureaadid

Noorsportlane neiu nominendid: Carolin Jalast, Inger Iris Prants

Noorsportlane noormees laureaat: Maanus Udam

Noorsportlane noormees nominendid: Kennet Keerberg, Kerto Kaasiku

Naised laureaat: Kaidy Kaasiku

Naised nominendid: Keidy Kaasiku, Kätlin Piirimäe

Taiga Laur

Mehed laureaat: Mehis Udam

Mehed nominent: Kennet Künnapuu

Meesseeniorid laureaat: Ilmar Udam

Sportliku ja aktiivse pere nominent: perekond Pilv

Eesti Kultuurkapitali Järvamaa ekspertgrupi aas-

tapreemiad: Toomas Aan ja Taiga Laur

Toomas Aan on Koeru keskkooli liikumisõpetaja ja Koeru piirkonna spordivõistluste korraldaja.

Taiga Laur on Imavere spordi hing. Tema eestvedamisel toimuvad Imavere piirkonnas paljud spordi- ja liikumisüritused.

10. JÄRVA TALIMÄNGUD

TALIMÄNGUDE KAVA

SAALIHOKI	1. veebruar kell 11.00 Imavere spordihoone
KABE	1. veebruar kell 11.00 Imavere Rahvamaja
KOROONA	2. veebruar kell 11.00 Koeru spordihoone
SAALIJALGPALL	8. veebruar kell 10.00 Järva-Jaani spordihoone
DISCGOLF	8. veebruar kell 12.00 Järva-Jaani Kasekopli staadion
JUHTIDE VÕISTLUS	8. veebruar kell 10.30 Koeru spordihoone
LAUATENNIS	8. veebruar kell 11.00 Koeru spordihoone
DARTS	11. veebruar kell 18.00 Koeru Kultuurimaja
MÄLUMÄNG	11. veebruar kell 19.00 Järva-Jaani Kultuurimaja
VÖRKPALL mehed	12. veebruar kell 18.30 Aravete spordihoone
BRIDŽ	12. veebruar kell 18.00 Kreisi Trahter
SUUSATAMINE (vaba)	13. veebruar kell 16.00-18.00 Aravete Terviserada
VÖRKPALL naised	13. veebruar kell 18.30 Aravete spordihoone

TULE OSALE MÄNGUDEL!

Mängudele eelregistreerimine toimub oma valla/linna sporditöötaja juures hiljemalt 28. jaanuariks 2025.a.

JarvamaaSpordiliit
Info, juhendid, protokollid: www.jarvasport.ee

JÄRVA VALLA SEERIAVÕISTLUS SUUSATAMISES 2025

I etapp (Järva-Jaani terviserada, vaba, ES) N. 09.01.25 kell 16.00-18.00

II etapp (Koeru terviserada, vaba, ES) N. 30.01.25 kell 16.00-18.00

III etapp (Aravete terviserada, Järva Talimängud, vaba, ES) N. 13.02.25 kell 16.00-18.00

IV etapp (Madisepäeva Suusasõit, klassika, ÜS) L. 24.02.25 kell 11.00-...

V etapp (Valgehobusemäe, vaba, ES) N. 27.03.25 kell 16.00-18.00

Rohkem infot: www.jarvavallasport.ee

**Järva-Jaani
Auto**

Uus aasta annab võimaluse liituda Järva-Jaani Autoga. Meie meeskonnas vabanes töökoht ja seoses sellega otsime CE- Kategooria autojuhti kallurvedudele.

Sobid meie meeskonda, kui:

- omad CE kategooria juhilube, kutsetunnistust ja digikaarti;
- oled valmis mõned ööd nädalas autos veetma.
- oled valmis vedama nii vanni kui hooajal viljahaagist.
- oled positiivse ellusuhtumisega.
- oled valmis pikkadeks ja pingelisteks päevadeks.
- kasuks tuleb võimekus käia hooaja välisel ajal Skandinaavias või Eestis sees kardinhaagist vedada.

Meie poolt sulle korralik auto, head kolleegid ja mõistev suhtumine.

Töötasu kokkuleppel (võimalik ka arve alusel töötamine).

Võta ühendust: Alari Lunts, 5025839 või Alari@jja.ee

KANALISATSIOON.EE
KÕIK VAJALIK KANALISATSIOONI LAHENDUSTE
EHITAMISEKS E-POEST VÕI OTSE LAOST!

2025. AASTA HAJAASUSTUSE PROGRAMM

- ✓ **KOGEMUS LOEB!** MEIE TIIMIL ON AASTATEPIKKUNE KOGEMUS.
- ✓ **PERSONAALNE TEENINDUS.** LEIAME JUST TEIE KODU VAJADUSTELE SOBIVAIMA LAHENDUSE.
- ✓ **SÄÄSTATE AEGA JA RAHA!** MEIE PROFESSIONAALNE LÄHENEMINE TAGAB TEIE PROJEKTI SUJUVA TEOSTUSE.
- ✓ **TÖÖ TEOSTAME ALGUSEST LÖPUNI.** KIIRE NING KVALITEETNE PAIGALDUS KOGENENUD MEESKONNAGA.

**KOOSTÖÖ EI LÖPE PAIGALDAMISEGA - TAGAME KA
USALDUSVÄÄRSE JÄRELTEENINDUSE**

INFO@KANALISATSIOON.EE
+372 5049754

Reakuulutused

Müüd metsamaad, raieõigust, põlumaad või talu? Pakume parimat hinda ning kiireid ja usaldusväärseid tehinguid! Aitame ka metsamajandamiskavade koostamisel ja teostame eksperthinnanguid. Helista: 50 80065, kirjuta: info@metsamaaost.eu või vaata: metsamaaost.eu.

Müüa kuivi küttepuid (30, 40, 50 cm), 6 mm premium pelletit, terrassilauda, sisevoodrilauda ja õhukuiva servamata sangleplauda. Tel 5219496

Teostame metsa- ja võsavedu MTZ-traktoriga. Tel 56675868

Ohtlike puude langetus tõstukilt Järva valla piires. Tel 5624 3085

Müüa soodsalt lõhutud kuivi ja tooreid küttepuid. Tel 53471144

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI
TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Seisukorra hindamine
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø 20cm

Kutsetunnistused
141998, 141999

Reigo: 5800 1880
Gustav: 5919 2441
viruarborist@gmail.com

EHITUSHALL

Koeru tee 21A, Järva-Jaani • Tel 503 2024
info@ehitushall.ee • www.ehitushall.ee

PUITBRIKETI ja PELLETI MÜÜK

TUME PUITBRIKETT
hind: 260 eurot

HELE PUITBRIKETT
hind: 250 eurot

Kaal alusel: 960 kg

PREMIUM
PELLETI GRAANULID
6 mm
alusel 990 kg / 66 pakki
hind 260 eurot

TRANSPORDIVÕIMALUS

**KAEVE- JA PINNASETÖÖD
RATASEKSKAVAATORIGA**

HIND
50 €/h
Tel 503 2024

**KOGEMUSTEGA
PARTNER
SINU AUTOLE!**

stik
AUTOREMONT

- REMONT JA REHVITÖÖD
- 3D SILLASTEND
- DIAGNOSTIKA / ELEKTRITÖÖD
- KLIIMASEADMETE HOOLDUS
- KLAASITÖÖD / ESITULEDE TAASTAMINE

ROOSNA-ALLIKU, Pärnu mnt 7
Tel: 389 5557, 525 2166
autolammutus@stik.ee

PAIDE, Pärnu 57a
Tel: 3846083, 5340 5910
paide@stik.ee

AVATUD E-R 8-17

www.stik.ee

stikautoremont

Järva Valla Leht

Väljaandja Järva Vallavalitsus
Järva-Jaani, Pikk 56,
info 5346 7235

Tiraaž 4000
Toimetaja Kristi Kirss,
kristi.kirss@jarvavald.ee
Trükk AS Printall
Toimetus ootab kaastöid iga kuu
viimase täisnädala esmaspäevaks.

SPEQ
AGRI

FEKAALIVEDU
VÄLIKÄIMLATE RENT

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee

FEKAALIVEDU
JÄRVAMAAL

Voolik kuni 50 m

**Tellimine:
527 6087, Valeri
Hunting Grupp OÜ**

PUURKAEVUMEISTRID

Puurkaevude ja -aukude projekteerimine, puurimine ning likvideerimine. Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septikute ja süvaveepumpade paigaldus.

Lisainfo tel 50 21 279
www.puurkaevumeistrid.ee